

N:o 18.

Ank. till Riksd. kansli den 25 februari 1904, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckta motioner angående dels ändring af 6 § i lagen den 28 juni 1895 om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet, dels och tillägg till 9 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura.

Lagutskottet har till behandling fått emottaga två inom Första Kammaren afgifna motioner, n:is 39 och 40, däri herr *Sjöcrona*, under åberopande af hvad han anført till Första Kammarens protokoll den 9 maj 1903, n:o 49, sid. 10 och 11, föreslagit:

i motionen n:o 39, att Riksdagen ville för sin del antaga följande förslag till

Lag

angående ändring af 6 § i lagen den 28 juni 1895 om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet.

»Häri genom förordnas, att 6 § i lagen den 28 juni 1895 om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet skall erhålla följande lydelse:

Förenings firma skall innehålla ordet »förening» samt, där medlemmarne ej åtaga sig personlig ansvarighet, orden »utan personlig ansvarighet», och, där medlemmarne åtaga sig till visst belopp begränsad person-

Bih. till Riksd. Prot. 1904. 7 Saml. 13 Häft. (N:is 18 och 19).

lig ansvarighet, orden »med begränsad personlig ansvarighet». Ej må firman innehålla personnamn eller ordet »bolag», ej heller må i firman användas ordet »bank».

Ny firma skall tydligt skilja sig från andra, hos samma myndighet förut enligt bestämmelserna i denna lag registrerade, ännu bestående.

Denna lag träder genast i kraft.»

samt i motionen n:o 40, att Riksdagen ville för sin del antaga följande förslag till

Lag

om ändrad lydelse af 9 § i lagen angående handelsregister, firma och prokura den 13 juli 1887.

»Härigenom förordnas, att 9 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura skall erhålla följande lydelse:

Enskild näringsidkare — — — (lika som förut) — — — bolagsmans ansvar. Enskild näringsidkare eller annat bolag än sådant, som omförmäles i lagen den 18 september 1903 angående solidariska bankbolag, må icke i sin firma använda ordet bank.

Denna lag träder genast i kraft.»

Enligt hvad framgår af det utaf motionären till stöd för berörda framställningar åberopade anförande, åsyfta föreliggande motioner icke någon som helst saklig ändring i lagstiftningen utan allenast att, till lättnad för vederbörande registreringsmyndigheter, bland öfriga i lagen om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet samt lagen angående handelsregister, firma och prokura förekommande bestämmelser om firmas formella affattning upptaga jämväl det nytillkomna stadgandet i lagen den 18 september 1903 angående solidariska bankbolag, att ej enskild man eller annan enskild penninginrättning än bolag, hvarom i sistnämnda lag förmäles, samt sparbank och bankaktiebolag i sin firma må använda ordet bank.

Att en åtgärd i nämnda syfte är välbetänkt, synes utskottet ej kunna bestridas, då härigenom med mera säkerhet än hittills kan förebyggas en möjlig underlåtenhet från registreringsmyndigheternas sida att tillse iakttagandet af det i sistberörda lag för vissa fall stadgade förbud mot användande i firma af ordet bank.

Utskottet är således ense med motionären i fråga om grundtanken i båda motionerna.

Emot den af motionären ifrågasatta formuleringen af lagförslagen kunna emellertid enligt utskottets mening anföras åtskilliga betänkligheter. Att, såsom motionären ifrågasatt, förbjuda hvarje slags förening att i sin firma använda ordet bank skulle sålunda gå utöfver syftet med framställningen och innebära en skärpning af det i lagen angående solidariska bankbolag meddelade förbudet i angifna hänseende, enär därigenom förbudet skulle komma att uttryckligen utsträckas äfven till föreningar, som ej vore penninginrättningar. Dessutom skulle den af motionären föreslagna bestämmelsens antagande medföra den ur saklig synpunkt olämpliga påföljden att hindra användande af ordet bank äfven i den del af en förenings firmabeteckning, som ej har något att skaffa med själfva arten af föreningens verksamhet. Motionärens formulering skulle således kunna anses innebära hinder emot registrering af t. ex. Stockholms enskilda banks tjänstemäns bostadsförening o. d.

Liknande erinringar kunna göras äfven beträffande motionärens förslag om tillägg till 9 § i lagen om handelsregister, firma och prokura.

Vid öfvervägande, huruledes de sålunda anförda betänkligheterna lämpligast böra undanröjas, har utskottet kommit till den uppfattning, att ändamålet bäst vinnes genom att i de lagrum, som afses med motionärens förslag, införes hänvisning om tillvaron af förberörda bestämmelse i lagen angående solidariska bankbolag. Man undgår därigenom oegentligheten att antingen återgifva sistnämnda bestämmelse i förändrad eller stympad form eller ock däraf intaga mera än som har tillämpning på det slag af firma, som i de särskilda lagrummen omförmåles.

Någon särskild bestämmelse angående tiden för lagens trädande i kraft torde, därest det af utskottet föreslagna sättet för lagändringens genomförande godkännes, ej vara erforderlig.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa:

1:o) att Riksdagen, i anledning af förevarande motion n:o 39, ville för sin del antaga följande

Lag

angående ändrad lydelse af 6 § i lagen den 28 juni 1895 om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet.

Häri genom förordnas, att 6 § i lagen den 28 juni 1895 om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet skall erhålla följande ändrade lydelse:

Förenings firma skall innehålla ordet »förening» samt, där medlemmarne ej åtaga sig personlig ansvarighet, orden »utan personlig ansvarighet», och, där medlemmarne åtaga sig till visst belopp begränsad personlig ansvarighet, orden »med begränsad personlig ansvarighet». Ej må firman innehålla personnamn eller ordet »bolag».

Ny firma skall tydligt skilja sig från andra, hos samma myndighet förut enligt bestämmelserna i denna lag registrerade, ännu bestående firmor.

Angående förbud för förening, som är att anse såsom penninginrättning, att i sin firma använda ordet bank är särskildt stadgadt.

2:o) att Riksdagen, i anledning af förevarande motion n:o 40, ville för sin del antaga följande

Lag

om ändrad lydelse af 9 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura.

Häri genom förordnas, att 9 § i lagen den 13 juli 1887 angående handelsregister, firma och prokura, sådant nämnda lagrum lyder enligt lagen den 28 juni 1895, skall erhålla följande ändrade lydelse:

Enskild näringsidkares firma skall innehålla hans tillnamn med eller utan förnamn. Ej må i firman intagas något, som antyder, att firman innehafves af ett bolag eller en förening.

Firma för handelsbolag skall, då icke alla bolagsmännen äro i firman namngifna, innehålla namnet å minst en af dem med ett tillägg, som antyder, att flere bolagsmän finnas. I handelsbolags firma må ej intagas namn å annan person än bolagsman.

Finnes kommanditdelägare, skall firman innehålla ordet »kommanditbolag». Ej må eljest i firma, som efter denna lag registreras, intagas något, som antyder begränsning af innehafvarens eller bolagsmans ansvar.

Angående förbud för enskild man och vissa enskilda penninginrättningar att i sin firma använda ordet bank är särskildt stadgadt.

Stockholm den 25 februari 1904.

På lagutskottets vägnar:

CARL B. HASSELROT.

Reservation

af herr *Segerdahl*, som anfört:

»§ 10 i lagen den 18 september 1903 angående solidariska bankbolag har följande lydelse: »Ej må enskild man eller annan enskild penninginrättning än bolag, hvarom i denna lag förmäles, samt sparbank och bankaktiebolag i sin firma använda ordet bank». Genom detta stadgande är det alltså förbjudet för enskilde personer och vissa *penninginrättningar* att i sin firma använda ordet bank. Däremot finnes intet sådant förbud för vanliga handelsbolag och vanliga aktiebolag. Det kan därför inträffa, att t. ex. några personer, som vilja för gemensam räkning drifva handel med värdepapper och för ändamålet sammansluta sig till ett handelsbolag eller aktiebolag, i företagets benämning inrycka ordet bank, utan att sådant för närvarande kan lagligen hindras.

Af det anförande, som motionären den 9 maj 1903 höll i Första Kam-maren och som han åberopat till grund för sina nu väckta motioner, vill det för mig synas, som hans mening med motionerna är icke blott att gifva anvisningar åt vissa registreringsmyndigheter om ett redan existerande lagbud, utan äfven att för vissa fall hindra användningen af ordet bank.

Jag har styrkts i denna uppfattning af det sätt, hvarpå motionären formulerat de af honom framlagda lagförslagen.

Mig förefaller det sålunda, som om motionerna äfven äsyfta en saklig ändring i lagstiftningen.

Men äsyftas med ordet bolag i motionen n:o 40 såväl handelsbolag som vanligt aktiebolag, så må häremot erinras, att bestämmelserna om aktiebolags firma numera icke hafva sin plats i firmalagen, utan i lagen om aktiebolag, hvarför ett motsvarande stadgande borde inryckas äfven där, hvarom förslag dock icke väckts.

Då sålunda de vidrörda bristerna i lagstiftningen skulle endast delvis afhjälpas genom bifall till motionärens förslag; då därjämte emot den af honom föreslagna formuleringen af lagförslagen kunna, såsom utskottet anmärkt, anföras åtskilliga betänkligheter; och då de af utskottet föreslagna lagändringarne — innebärande endast hänvisningar till annat redan befintligt lagrum — om de ock kunna för vissa tjänstemän medföra fördelar, likväl icke synas vara af den vikt, att de böra göras till föremål för *särskilda* lagstiftningsåtgärder, utan med lagbestämmelser i detta syfte torde kunna anstå till dess ändring uti ifrågavarande lagar af annan anledning erfordras, kan jag icke annat än hemställa:

1:o) att herr Sjöcronas motion n:o 39 icke må af Riksdagen bifallas;

2:o) att herr Sjöcronas motion n:o 40 icke heller må af Riksdagen bifallas.»

Herr *Lindhagen* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i ärendets behandling inom utskottet.
